

KÄYTETYN AUTON OSTAMINEN - MUISTILISTA

Aluksi

Tämä muistilista on tarkoitettu käytetyn auton ostamiseen yksityiseltä henkilöltä. Liikkeestä, tai lähes uutta autoa ostaessa suurin osa näistä asioista on kunnossa ja tarkistettu, mutta vaikka ostaisit lähes uuden auton liikkeestä, nämä asiat kannattaa silti tarkistaa. Paras vaihtoehto on yhdistää tähän listaan Autotohtori- tms. palvelu, tai käyttää auto tarkistutettavana ammattiliikkeessä, joka on erikoistunut kyseiseen automerkkiin tai -malliin, jolloin saat myös ammattilaisen arvion kyseisen auton kunnosta. Ammattilaisen tarkistus ei maksa paljoa suhteessa auton arvoon ja mahdollisesti säästettyihin korjauskustannuksiin, joten se on suositeltavaa. Yleensä voit neuvotella myyjän kanssa tarkistuskustannuksien puolittamisesta. Ilman kunnan nosturia autosta on esim. haasteellista tarkistaa alapuoli. Erittäin hyvä vaihtoehto on myös nk. titaani-vaihtoautot, joille liike antaa pitkän takuun.

- Suosittelen hakemaan auton **kaikki** tiedot os. autorekisteri.fi, 7€
- Tarkista, ettei auto ole käyttökiellossa liikennekäytöstä poiston takia.
- Suosi autoja, jotka ovat juuri katsastettu.
- Onko auton katsastus hylätty usein?
- Onko auto seissyt pitkään? Pitkiin seisseisiin autoihin kertyy monenlaista vikaa.
- Tarkista, että ajoneuvovero on maksettu ja määräaikaikatsastus suoritettu.
Ajoneuvoveroneuvonta, p. 029 534 5125 joka päivä klo 8.00–20.00. Kysy myös auton veron vuosittaiset kustannukset.
- Soita vakuutusyhtiösi ja kysy tämän auton vakuutuksen hintaa.
- Selvitä auton huolto-ohjelma esim. valmistajalta. Jos myytävässä autossa on iso huolto edessä (esim. 150 000 km kohdalla), se yleensä nostaa kustannuksia reippaasti.

Paikan päällä

- Yritä pysyä rauhallisena ja arvioida autoa mahdollisimman tunteettomasti. 😊
- Ota kaveri mukaan, joka tarkistaa / luettelee asiat puolueettomasti tämän listan avulla ja löytää esim. öljyntarkistustikun. 😊
- Auton tietojen on oltava yhtenäiset rekisteritietojen kanssa. Rekisteröintitodistuksen ilmoitusosan ja teknisen osan tietojen tulee olla yhdenmukaiset autossa oleviin tietoihin

verrattuna (nk. auton identiteetti). Tarkista, että auton sarjanumero on sama kuin rekisteritiedoissa. Autoissa, joissa on ”erillinen runko” (maastoautot ym.), sarjanumeron on oltava myös rungossa - pelkkä korin sarjanumero ei riitä katsastuksessa.

- Tarkista huoltokirjan merkinnät. Varmista, että tarvittavat huollot on tehty ajallaan ja ettei autossa ole juuri isoa huoltoa edessä (esim. 150 000 km kohdalla). Hyvä ja tarkka huoltohistoria kertoo huolellisesta ylläpidosta.
- Tutki auto valoisassa paikassa tai päivänvalossa. Käytön jäljet ulkopuolella ja sisustuksessa näkyvät valoisalla paremmin. Jos tarkistat auton talvella ja auto on jään, lumen tms. peitossa, vie auto esim. jonkun kauppakeskuksen lämmitettyyn halliin ja odota, että lumet ym. sulaa pois.
- Kävele **rauhassa** auton ympäri ja tarkista auton ulkopuoli. Kiinnitä huomiota maalipintaan (onko paikkamaalattu), mahdollisiin kolhuihin ja niiden paikkausjälkiin, ruosteaurioihin ja tuulilasin kuntoon. Jos esim. tuulilasinpyyhkijöiden varsien juurissa ja niiden alapuolella olevissa ilmanottoaukoissa on paljon lehtiä ja roskia, se tarkoittaa yleensä, että auto on seissyt pitkään. Roskia kertyy yleensä myös takaluukun ja ovien sisäsaumoihin.
- Hyvä kikka on käyttää magneettia, jolla voi paljastaa pakkelilla tms. paikka-aineella korjatut korin osat.
- Tarkista, että eri peltiosien (esim. lokasuojien ja konepellin) saumat ovat kohdillaan. Vedä sormella kevyesti sauman päältä, jotta tunnet onko peltejä mahdollisesti taivuteltu, korjattu tms. Irvistävät tai yhteen sopimattomat saumat tarkoittavat yleensä, että auto on ollut kolarissa.
- Jos autossa on kattoluukku tai lasikatto, tarkista sen ja kattopellin saumat huolellisesti. Jos kattoluukun vieressä olevassa pellissä on ryppyjä, auto on todennäköisesti ollut kolarissa.
- Tarkista mukana tulevien varusteiden kunto.
- Tarkista ovitiivisteiden kunto. Hyvässä kunnossa olevissa tiivisteissä ei ole halkeamia tai murtumia, ne ovat urissaan paikallaan, ja hyvin huollettu tiiviste tuntuu käteen hieman liukkaalta.
- Tutki auton renkaat erittäin huolellisesti. Renkaat ovat auton **tärkein** osa ja niiden uusiminen maksaa **huomattavia** summia. Renkaiden tulee olla tasaisesti kuluneet, niissä tulee olla oikeat ilmanpaineet, urasyvyyksien on oltava riittävät, eikä renkaissa tule olla halkeamia. Tunnustele avokämmenellä renkaan kulutuspintaa (hanskat). Renkaan pinnassa ei tule olla kohoumia tms. Tarkista myös, että kaikki renkaat ovat suurin piirtein yhtä kuluneita, ja että kaikki renkaat ovat samankokoisia, -ikäisiä, -merkkisiä ja -mallisia.
- Jos vanteissa on lukkomutterit, varmista, että avain on tallessa!

- Avaa ja sulje kaikki auton ovet ja tarkista, että keskuslukitus ja oven avaus toimivat jokaisessa ovessa sisältä ja ulkoa. Tarkista myös mahdollisten sähköikkunoiden toiminta. Varmista, että kaikki ovet menevät helposti kiinni ja lukkoon, myös sisäpuolelta. Älä unohda takaluukkuja ja siinä olevia kaasujousia.
- Tarkista lukkosylinterit avaamalla ja sulkemalla lukot avainta kääntämällä. Lukkosylinterit on yleensä helppo huoltaa.
- Pienet maalivauriot ja sisustusmateriaalien kulumat ovat yleisiä... Sisustan saa yleensä puhdistettua oikeilla kemikaaleilla lähes uuden veroiseksi. Ruostetta ei tulisi olla missään, ellei kyseessä ole huomattavan iäkäs auto. Kosmeettiset viat eivät yleensä vaikuta auton toimintaan.
- Katso konepellin alle ja takaluukkuun. Moottori- ja tavaratilojen tulee olla yleisilmeeltään siistit.
- Tarkastele tavaratilan siisteyttä ja mukana tulevia työkaluja.
- Tarkista vararenkaan ja nk. rengaskaivon kunto. Rengaskaivo tulee olla kuiva ja puhdas, ilman jälkiä vesivuodosta. Vesivuodot tai esim. tulvavedessä seisomiset aiheuttavat yleensä monia ongelmia ja vuotoja on erittäin vaikeaa korjata.
- Irrota auton matot ja tarkastele lattiaa käsin koskettelemalla. Haistele myös autoa sisältä. Paha haju voi tarkoittaa, että auto on joutunut osittain veden alle, tai muuten kastunut pahoin.
- Tarkista, että kaikki istuimet liikkuvat kiskoillaan koko matkan ilman esteitä. Tarkasta myös takaistuinten kääntyvyys ym.
- Sisustan ja tavaratilan siisteys ja verhouksen kunto kertovat paljon edellisestä käyttäjästä.
- Jos auton moottorin jakopää on toteutettu hinnalla (ota selvää esim. soittamalla auton merkkiliikkeeseen), kysy, koska se on viimeksi vaihdettu, tai kaiva tieto huoltohistoriasta. Jakopäähinnan vaihdattaminen on työläs ja kallis operaatio.
- Tarkista auton käynnistyvyys. Auton tulisi käynnistyä ilman turhaa starttimoottorin veivaamista.
- Avaa konepelti ja kuuntele moottorin käyntiä tyhjäkäynnillä ja kovilla kierroksilla. Ylimääräisiä ääniä ei tulisi kuulua.
- Tarkista nestemäärät (moottoriöljy, jäähdytysneste, jarruneste ja mahdollinen hydrauliohjauksen neste) ja laturin hihna (hihnassa ei saa olla halkeamia) silmämääräisesti. Taskulamppu auttaa. Voit kokeilla hihnojen kireyttä käsin kääntämällä ja painelemalla hihnaa. Hihnan tulee yleensä kääntyä n. 45 astetta, kun väännät sitä. Hihna ei saa olla liian löysällä eikä liian kireällä.

- Tarkista akun jännite, kun moottori on sammutettu ja ajovalot kytketty päälle. Jännitteen tulisi tällaisessa rasituksessa pysyä n. 12,2 voltissa n. minuutin jälkeen. Jos jännite laskee pelkkiä valoja käyttäessä alle 12 voltin, akku on huonossa kunnossa.
- Käynnistä moottori ja tarkista akun jännite uudestaan. Pyydä tarvittaessa joku painamaan kaasua, jotta latausjännitteen näkee esim. 2000 kierroksella minuutissa. Latausjärjestelmä on yleensä kunnossa, jos jännite on moottorin käydessä n. 14 voltia.
- Tarkista akun kunto silmämääräisesti ja ota selvää kuinka vanha se on. Kiinnitä huomiota akun ulkokuoren ja akkukenkien puhtauteen. Akun likainen yläkuori saattaa johtaa sähköä ja näin ollen tyhjentää akkua vähitellen. Akku on auton sähköjärjestelmien **tärkein** osa (pois lukien hybridit ym.) ja se kestää normaalisti realistisessa käytössä n. 4-5 vuotta.
- Jos mahdollista, tarkista jäähdytysnesteen pakkaskestävyys. Kestävyys tulisi olla n. -35 astetta.
- Sammuta auto ja avaa polttoainekorkki. Kaiken tulisi näyttää siistiltä ja korkin tulisi olla valmistajan alkuperäinen, ei tarvikelkorkki.
- Jos mahdollista, tarkista jarrunesteen kiehumispiste. Se tulisi olla n. 200 astetta tai yli.
- Moottoriöljyn kunto ja määrä tulee **ehdottomasti** tarkistaa mittatikusta. Kulunut öljy on pikimustaa, tuore öljy kullansävyistä ja hieman läpikuultavaa. Öljyssä ei tule olla ylimääräisiä värisävyjä, raitoja tms. Tarkista myös, ettei moottorissa näy jälkiä öljyvuoodoista (mustaa mönjää lohossa). Jos öljy on vähissä, se voi olla merkki öljyvuoodosta tai ”väljästä” moottorista.
- Jos autossa on automaattivaihteisto, sen öljyn määrä ja kunto tarkistetaan useimmista autoista moottorin käydessä, kun moottori on lämmin. Tarkista ohjekirjasta, onko näin. Automaattivaihteiston öljy on erittäin tärkeä osa sen toimintaa. Selvitä myös, onko sitä ikinä vaihdettu. Se tulisi vaihtaa useimmissa autoissa n. 90 000 km välein.
- Tarkista pakoputkijärjestelmän tiiviys käyttämällä autoa tyhjäkäynnillä ja painamalla kädellä voimakkaasti (hanskat) pakoputken reiästä. Kun pidät kättä reiän päällä n. 2 sekuntia, tulee kättä irrottaessa tuntea ja kuulla selvä paineen purkautuminen. Vaalean savun tai jopa veden tuleminen pakoputkesta on normaalia. Savua tulee yleensä, kun moottori on kylmä. Sininen savu on usein merkki ongelmista.
- Jos mahdollista ja silmäsi ovat ”harjaantuneet”, tarkista jarrulevyjen ja -palojen kunto silmämääräisesti. Jarrulevyissä ei tule olla selvästi havaittavia uria, eikä ylenmääräistä ruostetta. Nk. peltivanteilla on helppo peittää huonokuntoiset jarrulevyt ja -palat näkymättömiin, joten suosittelen ainakin toisen etupyörän irrottamista.

- Jos nostat auton tunkilla, nosturilla tms., kokeile heilutella pyörää käsin joka suuntaan. Laakerit ja akselit ovat kunnossa, kun heilutellessa ei tunne klappia tai kuule ylimääräisiä ääniä.
- Tarkista samalla iskunvaimentimien kunto. Niiden suojakumit tulee olla ehjiä, eikä vuotojälkiä tule näkyä. Jouset on myös helppo tarkistaa silmämääräisesti. Missään ei tulisi olla klappia.
- Jos mahdollista, tarkista alustan yleiskunto silmämääräisesti. Alustassa ja pakoputkessa ei tule näkyä ylenmääräistä ruostetta tai reikiä. Ruostesuojattu alusta kestää huomattavasti pidempään, mutta ruostesuojaus tulee myös uusia aika ajoin. ”Alkava punoitus” on vielä helppo korjata ruostesuojauksen yhteydessä.
- Tarkista auton ulko- ja sisävalaistus, jokainen lamppu erikseen. Kokeile myös kaukovalojen ja vilkkujen toimintaa.
- Tarkista tuulilasin kunto (ei saa olla isoja halkeamia) ja pissapojan toiminta. Tarkista myös tuulilasinpyyhkijät ja niiden sulat.
- Tarkista muut ikkunat huolellisesti.
- Tarkista kaikki auton peilit.
- Tarkista kaikkien laitteiden ja nappien toiminta. Kysy, jos et tiedä mitä jostain napista pitäisi tapahtua.
- Varmista, että kaikki myynti-ilmoituksessa mainitut varusteet siirtyvät kaupan yhteydessä ostajalle.
- Jos mahdollista, ja auto on vm. 1996 tai uudempi (OBD2), lue autosta mahdolliset vikakoodit. Yhtään vikakoodia ei tule olla, eikä ”check engine” -valo (moottorin vikavallo) tule palaa mittaristossa. Joskus valo on irrotettu mittaristosta, joten koodinlukijalla asia selviää.
- Jos kaikki asiat ovat kunnossa, se tarkoittaa yleensä, että autosta ollaan oltu ”ylpeitä”, joka taas usein tarkoittaa, että auto on huollettu ajoissa ja siten auto on hyvässä kunnossa.
- Jos löydät autosta vikoja, **joita ei ole mainittu** myynti-ilmoituksessa, eivätkä viat ole vakavia, voit käyttää niitä argumentteina, kun neuvottelet hinnasta. Vakavia vikoja löydettyessä auto kannattaa unohtaa...

Koeajo

- Suorita riittävän pitkä koeajo eri nopeuksilla, erilaisilla teillä ja tunnustele auton käyttäytymistä ja ohjautumista esimerkiksi jarrutuksessa. Jarrutus-tunnon tulee olla tasainen ilman ylimääräisiä ääniä. Kuulet mahdolliset ylimääräiset äänet helpommin, jos avaat ikkunat. Kevyesti hankaava ääni on yleensä merkki kuluneista jarrulevyistä ja/tai -paloista. Kuuntele ääniä myös peruuttaessa. Vinkuvat jarrut saa yleensä vinkumaan, kun ajat hiljaisella nopeudella / pysähdyt ja painat jarrupoljinta kevyesti. Vinkuvat jarrut eivät välttämättä ole vakava asia, mutta pidemmän päälle se ärsyttää.
- Varmista laitteiden (esim. ilmastointi ja vakionopeudensäädin) ja kojelaudan merkkivalojen toiminta. Ilmastoinnin tulee puhaltaa selvästi kylmää ilmaa.
- Avaa ikkuna ja suorita nopea kiihdytys paikalta lähdettäessä. Moottorin ja vaihteiston äänien tulee olla tasainen ilman ylimääräisiä kolinoita tms.
- Aja nopealla mutkaisella tiellä ja tunnustele ohjauksen tunnokkuutta, sen palautusta ja auton kallistumista kaarteissa.
- Aja suoralla tiellä (ei muuta liikennettä) ja päästä kätesi varovasti irti ratista. Meneekö auto suoraan? Onko ratti suorassa? Täriseekö ratti yli 80km/h nopeuksissa? Entä alle? Pienissä nopeuksissa ratin tärinä saattaa johtua akseliston ongelmista, korkeissa nopeuksissa yleensä renkaan tasapainoista.
- Jarruta kevyesti pienellä nopeudella. Tuntuuko jarruvoima ”aaltoilevan”? Se saattaa johtua kieroista jarrulevyistä.
- Aja hidastustyössyjen yli (hitaasti) ikkuna auki ja kuuntele jousituksen ääniä. Ylimääräisiä ääniä ei tule kuulua. Työssyn aikana vaimea sihinä tai ”pussahdus” on normaalia.
- Testaa etuakseliston toiminta ajamalla hitaasti mahdollisimman pientä ympyrää molempiin suuntiin ja taaksepäin esim. parkkipaikalla. Käännä ratti ääriasentoon ja avaa ikkuna. Akselisto on kunnossa, jos ympyrää ajaessa ei kuulu ylimääräisiä ääniä (kolinoita, ratinoita ym.).
- Testaa myös käsijarrun toiminta.
- Pysähdy, avaa konepelti ja tarkista, että moottorin tuuletin pyörii, kun moottori on lämmin. Varo sormiasi!
- Jos autossa on vetokoukku, tarkista sen kunto silmämääräisesti.

- Jos autossa on käsivalintainen vaihteisto, tarkista kytkimen toiminta. Ottaako kytkin kunnolla kiinni? Auton tulee sammua, jos päästät paikallasi kytkimen ylös painamatta kaasua. (diesel-autoissa valitse 2. tai 3. vaihde.) Joissakin autoissa on nk. mäkilähtöavustin, joka estää moottorin sammumisen näissä tilanteissa.
- Loksahdelevatko vaihteet helposti päälle? Jos automaatti, vaihtaako auto liikaa nykimättä ja tulevatko kaikki vaihteet käyttöön?
- Kokeile auton äänimerkkiä.
- Kuuluuko sisätilasta natinointia tai räminöitä esim. soratiellä ajettaessa?
- Onko auto mielestäsi mukava ajettava?
- Onko tavaratila tarpeisiisi riittävä?
- Onko auto liian iso tarpeisiisi?
- Onko autossa itsellesi riittävä varustetaso?
- Miellyttääkö auton ulkonäkö?
- Miellyttääkö auton sisusta?
- Jos kyseessä on automaattivaihteinen auto, tarkista vaihteistoöljyn määrä ja laatu koeajon jälkeen, kun moottori on lämmin. Öljyn tulee olla vaaleanpunaisen sävyistä, ilman kuplia tms. Vanhentunut vaihteistoöljy on kellertävää.

Kun ostopäätös on tehty

- Osta auto vain rekisteriin merkityltä omistajalta.
- Pyydä rekisteröintitodistuksen teknisen osan lisäksi myös ilmoitusosa, johon merkitään uuden omistajan tiedot.
- Täytä luovutuskirja. Älä vielä allekirjoita.
- Huolehdi, että saat myyjältä auton voimassa olevan rekisteröintitodistuksen. Älä suostu tekemään kauppooja luovutuskirjalla.
- Täytä rekisteröintitodistuksen ilmoitusosan kaikki tiedot yhdessä myyjän kanssa - uuden omistajan tiedot ja luovutuspäivä.
- Älä allekirjoita ilmoitusosaa, ellei myyjää ja luovutuspäivää ole merkitty ensin.
- Suositeltavaa on tehdä myös kauppakirja, mallilomake: www.oikotie.fi/kauppakirja

- Säilytä kuitti kauppasummasta todisteena maksusta. Älä koskaan lähetä rahoja ennakoon myyjälle!

Kun autosi on pihassa

- Rekisteröi auto 7 päivän kuluessa kaupasta ja muista riittävä autovakuutus.
- Muista ottaa henkilöllisyystodistus ja rekisteröintitodistuksen **molemmat** osat mukaan asioidessasi rekisteröintitoimipisteessä. Luovutuskirjaa ei tarvita.
- Ajoneuvoverolippu tulee postissa. Älä maksa veroa edellisen omistajan verolipulla.